

15. TEADUSKOMMUNIKATSIOONI KONVERENTS

TEADUSKOMMUNIKATSIOON LIIGUTAB...

2022

SISUKORD

KOKKUVÕTE	2
HOW TO STRENGTHEN YOUR REPUTATION AS UNIVERSITY THROUGH STRATEGIC COMMUNICATION – NEW TRENDS AND NEW TOOLS Gian-Andri Casutt	4
TEADUSNÕUNIKUD KUI TEADUSKOMMUNIKAATORID Liina Eek	5
KAS TEADUSNÕUNIK PEAKS OLEMA MINISTRI NÕUNIK? Riina Sikkut	6
KUIDAS LOBISTADA TEADMISPÕHIST OTSUSTAMIST? Andi Hektor	7
TEADLASE VÕIMALUSED JA VALIKUD ÜLIKOOLIS JA ETTEVÕTETES Martin Küttim	8
TEADLANE KUI MEIE AJA KANGELANE – ARTIKLIST TOOTENI Madis Raukas	9
TEADUSKOMMUNIKATSIOON – KELLE KOHUSTUS VÕI VÕIMALUS? Siret Rutiku	10
VÄIKEETTEVÕTJA KOGEMUS – KOOSTÖÖ TEADLASTEGA Kristi Lehtis	11

KOKKUVÕTE

“Teaduse populariseerimine peab olema osa meie kultuurist,” ütleb Eesti Teadusagentuuri (ETAGi) juhatuse esimees **Anu Noorma** konverentsi avades. Oleme väike riik, aga suurte ambitsioonidega. Suurte väljakutsetega toime tulemiseks on meil vaja tarkust ja oskust koos töötada. See on ka teadus-arendustegevuse, innovatsiooni ja ettevõtluse arengukava (TAIE2035) eesmärk.

Šveitsi kahes suurimas ülikoolis õpib kokku 35 235 tudengit, kellest üle 70% on välismaalased. Rahvusvaheline edu tugineb kolmel sambal: rahvusvaheline avatus, hea juhtimine ja autonoomia ning stabiilne rahastamine. Suur osa välistudengitest jääb Šveitsi edasi töötama. “Me ei taha ajude ära- ega juurdevoolu, vaid ringlust,” kommenteerib Euroopa kõrgkoolide kommunikatsioonijuhtide ühingu (EUPRIO) president **Gian-Andri Casutt**. Ülikoolid peaksid rohkem selgitama, kuidas teadus päriselt töötab, peamine strateegiline eesmärk peaks olema dialoog.

2015. aastal alustas ETAGi toel tööd 14 teadusnõunikku, kelle ülesanne on tutvustada teadlaskonnale ministriumide vajadusi ja vastupidi. Teadusnõunikud on oluliselt suurendanud ministriumide vahelist kommunikatsiooni, aga nende tööd segab suur administratiivne koormus. “Meil pole strateegilist, institutsionaliseeritud koostööd ülikoolide ja ministriumide vahel,” tõdeb Eesti Teadusagentuuri teadusprogrammide osakonnajuhataja ning valdkondliku teadus-arendustegevust toetava programmi RITA programmijuht **Liina Eek**.

Kas teadusnõunik peaks olema ministri nõunik? Ei peaks, arvab majandus- ja taristuminister **Riina Sikkut**. Teadmispõhist otsustamist ei pea viima mitte kõrgemale, vaid sügavamale. Teadmispõhine otsustamine peaks olema kõikjal, vaatamata sellele, kes hetkel valitseb.

Kui tavaotsuseid tehakse enamasti emotsioonide pinnalt, siis riiki ja ettevõtet võiks juhtida strateegiliselt, leiab GScan OÜ juhatuse esimees ja Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituudi (KBFI) vanemteadur **Andi Hektor**. Teadmispõhine otsustamine on sageli keerulisem kui “jah/ei” vastused, ka võtab see sageli kauem aega ning selle taha kiputakse peitma otsustusjulguse puudumist.

ARUTELU: Teaduskommunikatsioon kui poliitikakujundamise tööriist

Sikkut tõdeb, et teaduspõhisus peab olema esindatud igal tasandil, mitte ainult poliitikakujundamises. Sealjuures julgustab ta erinevate valdkondade inimesi julgelt poliitikas kaasa rääkima.

Hektor leiab, et sotsiaalmeedia isehakanud eksperdid võivad jätta mulje, et otsustamine on muutunud vähem teaduslikuks. Debatikultuur on oluline osa teadmispõhisest otsustamisest, aga raske on võita vastast, kes väitleb väitlemise nimel. (Targem) majandus mõjutab tugevalt poliitikat ja ühiskonda ning riik saab seda mõtteviisi strateegiliselt toetada (teadusnõunikud on hea näide). Eek täiendab, et ministriumid saavad teadusnõustamise süsteemi veelgi tõhustada, vabastades teadusnõunikud administratiivkoormusest. 2023. aastal saavad Eesti teadusnõunikud jagada kogemusi ja koolituda koos seitsme Euroopa riigi kolleegidega.

Sikkut toob välja, et ühiskonnas võiks olla rohkem mõistmist, et arusaamad muutuvad: “Eestlane võtab isikliku rünnakuna, kui talle öeldakse, et fosforiidisõjas protestimisest oli kasu, aga nüüd on vaja teha teisiti.” Koroonakriis, kus teadmised muutusid kuudega, tõi selle kitsaskoha eriti hästi välja.

Panelistid rõhutavad, et ühiskondlike protsesside mõistmiseks tuleks rohkem kuulata sotsiaalteadlasi. “Peame aru saama, et sotsiaal- ja humanitaarteadlased oskavad reaalteadlastest palju paremini inimeste ja meediaga suhelda,” täiendab Hektor.

Teaduse ja erasektori sümbioos on maailmas järjest levinum, ent Eestis oleme pisut kinni jäänud nõukogude-aegsesse ühesuunalisse karjäärimudelisse, räägib Ökoloogia keskuse teadur **Martin Küttim**. Miks peaks ettevõtte palkama doktorikraadiga inimese? Teadlane tunneb oma ala, tal on palju lisaoskusi projektijuhtimisest sõnaseadmiseni, ka oskab ta arendada valdkondi, kus ettevõtte enda kompetentsist ei piisa. Koos õpitakse nägema suuremat pilti, mis on oluline ka riigi ja ühiskonna seisukohast.

Kuidas jõuab teadlane artiklist reaalse tooteni? EASi ja KredExi ühendasutuse rakendusuuringute osakonnajuhataja **Madis Raukas** pakub välja kolm teesi. Esiteks, teadlasel on karjäär väljaspool ülikooli. Tööprotsess on sarnane, rõhuasetus erinev (publikatsioon vs patent). Teadlane saab olla ka eraettevõttes innovatsiooni käivitaja. Näiteks esimese transistori leiutas 1947. aastal doktorant, kes sai hiljem Nobeli preemia. Eestis on teadlase panus väljaspool ülikooli vältimatu – ka riiklike strateegiliste eesmärkide täitmine on võimatu ilma teadlasi kaasamata.

“Kas teaduskommunikatsioon on kohustus või võimalus,” küsib Tartu Ülikooli grandikeskuse juhataja **Siret Rutiku**. Kui sõnumi vastuvõtja pole erialainimene, ei pruugi ta mõista teaduslikku teemat. Tasub jääda lugupidavaks ja selgitada. Iga teadlane peaks oskama vastata sellele, miks tema uurimisteema on oluline. Meie kõigi kohustus ja vastutus on suhelda ja mõista vastastikku, mida teine pool mõtleb. See on võimalus saada teadlikumaks ja õnnelikumaks.

Chocolala OÜ asutaja **Kristi Lehtis** räägib, et ettevõtte teaduskoostöö algas piimhappebakteriga šokolaadi tootmisest Tartu Ülikoolile. Nüüd on Chocolala ridades ka tootearendajast teadlane, kelle käe all valmis hiljuti šokolaad, mille koostisosade valikul on arvestatud sihtturu (USA) terviseprobleemidega (kolesterool ja diabeet). Näiteks on maiuses kolesterooli alandav aine (Lipophytol). Lisaks panustab Chocolala 18% kasumist teadus- ja haridusprojektidele.

ARUTELU: Teaduskommunikatsioon teadmussiirde toetajana. Kuidas teaduskommunikatsioon saab aidata kaasa teaduse viimisel ettevõtlusesse ja ühiskonda

Doktorikraadiga töötaja annab ettevõttele uusi teadmisi ja vaatenurki. “Me oleme suutelised lahendama ka neid küsimusi, mida Eestis pole varem ette tulnud,” räägib Küttim. Ent kõigepealt peavad ettevõtted teadvustama lünka oma tegevuses ning muutma mõtteviisi, et koostöö tulem peab olema kohene. Samuti peab ettevõtja ise mõistma, et doktorikraadiga töötaja on väärtus. Raukas rõhutab, et tuleb leida üles õiged inimesed, kes on valmis koostööd tegema.

Konverentsi kokku võttes nendib Noorma, et peame rohkem väärtustama teadlaskarjääri mitmekesisust. On vaja uudishimulikke ja ettevõtlikke inimesi, kes võimalusest kinni haaravad! Ühiskonna harimine ja uudishimu tekitamine peab algama juba noores eas.

GIAN-ANDRI CASUTTI

**Šveitsi Föderaalset Tehnoloogiainstituudid, EUPRIO
president**

Gian-Andri Casutti igapäevatööks on (teadusasutuste) kommunikatsiooni, avalike ja rahvusvaheliste suhete juhtimine ning teaduskommunikatsiooni õpetamine. Muuhulgas on tema vastutusallas mitme Šveitsi teadusasutuse strateegiline kommunikatsioon ning alates 2021. aastast on Casutti Euroopa kõrgkoolide kommunikatsioonijuhtide ühingu (EUPRIO) president. Casutti ettekande fookuses oli ülikoolide mainekujundus ehk selle tõhustamine strateegilise kommunikatsiooni kaasabil.

"HOW TO STRENGTHEN YOUR REPUTATION AS UNIVERSITY THROUGH STRATEGIC COMMUNICATION – NEW TRENDS AND NEW TOOLS"

- “Organisatsiooni rahvusvaheline avatus, hea valitsemistava ja autonoomia (alt-üles süsteem) ning stabiilne rahastus on kolm sammast, mis tagavad strateegilise kommunikatsiooni edukuse.”
- “Meie eesmärk ei ole saavutada ‘ajude äravoolu’ ega ‘ajude juurdevoolu’, vaid ‘ajude ringlust’.”
- “Suundumused teaduskommunikatsioonis mängivad olulist rolli, eriti pärast COVID-19 pandeemia puhangut. Organisatsioon üksi ei saa kommunikatsiooni teha, edu tagamiseks on vaja, et ka avalikkus räägiks olulistest teemades kaasa (nt sotsiaalmeedias vms). Ülikoolide roll on selgitada, kuidas teadus päriselt töötab, sh mõtestada lahti teaduseetika põhimõtted.”
- “Poliitikud juhivad avalikust arvamusest. Kui piisav hulk avalikkusele tuntud inimesi väljendavad enda meelsust, jõuab see suure tõenäosusega ka poliitikuteni.”
- “Anna võimalus olla teadlastel sõnumitooja. Selleks koolita (vii läbi teaduskommunikatsiooni koolitusi või loo vastavasisuline juhend) motiveeritumad välja - õpeta, kuidas (teadus)kommunikatsiooni edukalt teha.”
- “Twitter on oluline tööriist (teadus)sõnumite edastamiseks, sest seal on nii teadlased, poliitikud kui ka ajakirjanikud. Laias laastus pole vahet, mis platvormi kasutada, oluline on funktsionaalsus.”
- “Maailm on suur ja avar, vali kindel fookus. Meie peamisteks sihtgruppideks on potentsiaalsed töötajad ja õpilased, vilistlased ning meedia.”
- “Rahvusvahelistes meediasuhetes edendame neid teadusvaldkondi ja teemasid, milles oleme ise head ning millest avalikkus huvitub. Sõnumite mõjusamaks levimiseks tugineme ülikooli rahvusvahelisele kogukonnale (üliõpilased, teadlased, vilistlased), kes saavad olla eestkõnelejaks oma valdkonna teemadel eeskätt digikanalites.”

LIINA EEK

Eesti Teadusagentuur, teadusprogrammide osakonnajuhataja, RITA programmijuht

Liina Eek on Eesti Teadusagentuuri teadusprogrammide osakonna juhataja ning valdkondlikku teadus-arendustegevust toetava programmi RITA programmijuht. 2002. aastal kaitses ta Tartu Ülikoolis doktorikraadi taimeökoloogia ning 2017. teoloogia erialal. Ta on Teaduste Akadeemia fülogeneetika ja süstemaatika komisjoni ning Euroopa Teadusnõustajate Foorumi ESAF (European Science Advisers Forum) sounding board'i liige. Varasemalt on ta muuhulgas töötanud Keskkonnaministeeriumi teadusnõuniku, Tallinna Tehnikaülikooli Geenitehnoloogia Instituudi projektjuhi ja lepingulise lektorina.

"TEADUSNÕUNIKUD KUI TEADUSKOMMUNIKAATORID"

- “Teadusnõuniku rolli juures on oluline nii teadlaskonnale ministeeriumite huvi ja vajaduste kommunikeerimine kui ka teadlaskonnalt tuleva info tõlkimine ametnike keelde. Viimase jaoks on vaja suhtlemisuskust. Teadusteabe edastamine tavainimestele ja poliitikakujundajatele peab olema kiire, arusaadav ja selge, tuleb tegeleda ka ebakindlusega.”
- “Väike maa ning kõik-tunnevad-kõiki printsiip võimaldab luua mitteametlikke sidemeid, tohutut võrgustikupotentsiaali, tihedaid suhteid ja kiiret juurdepääsu teadmistele, mis omakorda aitab luua usaldust poliitikakujundajate ja teadlaste vahel. Usaldus on vajalik ka selleks, et poliitikakujundajad saaksid võtta ühendust teadlastega, kes saaksid anda oma parimad hinnangud, isegi kui teadus ei ole teatud küsimuses täiesti üksmeelne..”
- “Euroopa Teadusuuringute Ühiskeskus on ühe probleemina välja toonud, et ministeeriumite sisuosakondades ei tööta üldjuhul teadusliku kompetentsiga inimesi, mistõttu on nende teadlikkus teaduse tegemisest ja selle eripäradest madal. Valdavalt on teadusnõuniku rolli loomine ministeeriumite ja teadusasutuste vahelist mõistmist suurendanud.”
- “Valitsuse ja ülikoolide vahel puudub ametlik praktika või koostöö. Ministeeriumid ei võta ülikoolide kaudu ühendust üksikute teadlastega ja ülikoolid ei ole teaduslikust nõustamistegevusest teadlikud. S4P (science for policy - teadlaskonnast tuleva info tõlkimine ametnike keelde) tugineb seetõttu palju ad hoc mehhanismidele ja sageli reaktiivsetele tegevustele. Sellest tulenevalt on oluline, et tavad teadusteabe edastamisel tavainimestele ja poliitikakujundajatele institutsionaliseeritaks paremini ja süsteem oleks ennetavam.”
- “Teadusnõunike rolli hinnatakse kõrgelt, sh nende rolli ministeeriumisisese teadus- ja arendustegevuse töö koordineerimisel kui ministeeriumite vahelise kommunikatsiooni ja infovahetuse suurendamisel.”
- “Tegevuse eesmärkide veelgi paremat saavutamist on pärssinud ebaselgus teadusnõuniku rollis eesmärkide ja ootuste osas. Tihti on teadusnõunikud ministeeriumites ülekoormatud ja märkimisväärse osa nende tööülesannetest moodustavad administratiivse iseloomuga tegevused.”

RIINA SIKKUT

Majandus- ja taristuminister

Majandus- ja taristuminister Riina Sikkut juhib Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi oma vastutusvaldkonnas. Laiemalt tähendab see riigi majanduspoliitikat, mille alla kuulub muuhulgas energeetika ja seega ka energiapoliitika. Sikkut on olnud riigikogu liige ning tervise- ja tööminister. Enne poliitilist karjääri töötas Sikkut pikalt tervisepoliitika valdkonnas ning majandusanalüütikuna.

"KAS TEADUSNÕUNIK PEAKS OLEMA MINISTRI NÕUNIK?"

- “Teadusnõunik ei peaks olema ministri nõunik. Seda seepärast, et nõunikuks võetakse tavaliselt inimene, kes on poliitiliselt lojaalne ja vajab seda ametikohta. Tegelikult tuleks institutsionaliseerida koostööd ülikoolidega; teadusnõunik võiks olla igas asutuses.”
- “Teadmispõhine otsustamine peaks olema kõikjal. See peab olema ühiskonnas sama juurdunud kui demokraatia ja olema struktuuride sees.”
- “On ekslik arvata, et teadusel tugineva kaaluka otsuse tegemisel tuleb see langetada võimalikult kõrgel tasemel. Tegelikuses tuleb otsustamine viia hoopis sügavamale. Lahendus tuleb leida sealt, kus teadmised konkreetse probleemi osas on kõige laiaulatuslikumad. Teemadel, mis jõuavad ministri lauale, on väga pikk ajalugu. Sellest tulenevalt ei piisa ainuüksi probleemile otsa vaatamisest koos teadusnõunikuga valitsuse tasandil.”

ANDI HEKTOR

**Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituut (KBFI),
GScan OÜ juhatuse esimees**

Andi Hektor on süvatehnoloogia iduettevõtte GScan OÜ juhatuse esimees ja KBFI vanemteadur. GScan OÜ arendab looduslikul kiirgusel põhinevat läbivalgustamise tehnoloogiat turva-, tolli-, ehituse-, tööstuse- ja meditsiiniliste rakenduste jaoks. Ta on töötanud Tartu, Uppsala, Helsingi ja Cambridge Ülikoolis ning CERNis. Hektor on aktiivne teaduse ja tehnoloogia populariseerija, kes 2016-2020 vedas kampaaniat avaliku sektori teadus-arendusinvesteeringute suurendamiseks.

"KUIDAS LOBISTADA TEADMISPÕHIST OTSUSTAMIST?"

- “Teadmispõhine otsustamine peab lähtuma teadusliku meetodi põhiselt saadud tulemustest. Igapäevane otsustamine on enamasti emotsionaalne ja on üliharva teadmispõhine.”
- “Et tehtaks otsuseid teadmispõhiselt, peab ühiskonnas olema selle järgi nõudlus. Esimene eeldus on liberaalne demokraatlik süsteem. Lisaks sellele on eeldusteks ka innovaatiline majandus, madal korruptsioonitase, hea haridussüsteem ja hariduse kõrge maine, tugevad ülikoolid ning teadus- ja arendustegevuse maastik.”
- “Teadmispõhine vastus ei ole sageli jah/ei vastus. Mitteotsustamine ei ole teadmispõhine ja sellist sidet ei tohiks ka luua. Teadmispõhine otsustamine võib olla aeglasem. Otsustusjulguse puudus ja kartus eksida peidab end tihti teadmispõhise otsustamise taha.”

MARTIN KÜTTIM

Tallinna Ülikool, Inseneribüroo Steiger, Ökoloogia keskuse teadur

Martin Küttim on omandanud doktorikraadi ökoloogias, uurides kliimamuutuste mõju ökosüsteemidele ja nende kohanemisvõimekusele. Õppejõu ja teadlasena on ta lisaks ökoloogiale mitmetes Euroopa ülikoolides põhjalikumalt tegelema loodusressursside kasutamise, ökosüsteemide taastamise ja ringmajanduse temaatikaga. Lisaks teadustegevusele töötab ta praegu Inseneribüroos Steiger, kus aitab Eesti turbatööstusel rohepöördega kohaneda.

"TEADLASE VÕIMALUSED JA VALIKUD ÜLIKOOLIS JA ETTEVÖTTES"

Erasektori osa ülemaailmses teaduses ja innovatsioonis kasvab ning moodustab praegu hinnanguliselt 70% ülemaailmsetest teaduskuludest. Samal ajal julgustatakse riiklikult rahastatavaid teadlasi üha enam looma partnerlussuhteid erasektoriga ja tegema nende prioriteete toetavaid teadusuuringuid, samal ajal kui valitsus peab ülikoolide prioriteediks üha enam akadeemilise teadustöö kommersialiseerimist.

“Ettevõtte jaoks tähendab doktorikraadiga inimese palkamine täispangale minekut: inimesed on oma valdkonnas pädevad ja on õppimisvõimelised. Teadlane toob ettevõttesse kompetentsi, millest muul juhul jääb ettevõttel vajaka. Seda ilmestab ka isiklik kogemus inseneribüroos Steiger. Me oleme puurinud Eesti kõige sügavamad geoloogilised puuraugud, uurinud laiapõhjaliselt võimalusi tuumajaama rajamiseks Eestisse ja veame eest ammendunud turbaväljade korrastamist tagasi sooks – tegevused, mida riik ega ülikoolid üksinda teha ei suuda. Kui selline kamp inimesi kokku saab, tekib tunne, et oleme kõige võimelised.”

“Suurt hulka olulistest projektidest pole võimalik teostada, kui ettevõttes pole erinevaid kõrgetasemelisi kompetentse. Koos töötades õpitakse nägema suurt pilti. Võitjad on need ettevõtted, kes sellest aru saavad ja oma niši leiavad ning kes komplekteerivad selle jaoks hea meeskonna.”

“Ühiskonnas pole aru saadud, et doktorikraadiga inimene ei ole ainult tippspetsialist. Teadlane omab kogemust nii õpetaja, projektijuhi, logistiku kui ka keeleteimetajana. Lisaks on ta eriala spetsialist, kes on kõrge töövõimega, harjunud käsitlema uusi keerulisi teemasid ning on tehniliselt pädev.”

“Teaduse populariseerimine on teadlastele raske, sest ei taheta teha vägivaldseid lihtsustusi. Kohandusi tuleb teha isegi erialases teadusartiklis, aga populaarteaduslikus loos või ajakirjanduses on see aga veel raskem.”

“Isiklik kogemus näitab, et ülikoolis ja ettevõttes töötamise kombineerimine on võimalik, ühtlasi aitab see paremini mõista suurt pilti ning panustab erisuguste tööde planeerimisele ja riskide hajutamisele.”

MADIS RAUKAS

EASi ja KredExi ühendatud, rakendusuuringute osakonna juht

Madis Raukas on lõpetanud Tartu Ülikooli füüsikaosakonna ja 1997. aastal USA-s, Athens Georgia Ülikoolis doktorantuuri tahke keha füüsika erialal. Sellele järgnevalt töötas ta Siemensi, Osrami, Opto Semiconductors ja ams-Osrami laborites nii Ameerika Ühendriikides kui Saksamaal.

Raukase uurimis- ja arendusteemadeks on optilised, luminescents- ja pooljuhtmaterjalid. Ta on kaasautoriks üle neljakümnele eelretsenseeritud publikatsioonile ja üle kolmekümnele patendiperekonnale. Alates 2021.a. kevadest asus Raukas juhtima Rakendusuuringute programmi EASis.

"TEADLANE KUI MEIE AJA KANGELANE – ARTIKLIST TOOTENI"

“Kas teadlane saab teha karjääri ka väljaspool ülikooli? Jah, ning see võib olla ka huvitavam. Idee ettevõttes töötamisel on võrreldes ülikooliga suhteliselt sarnane, kuid mõnes mõttes ka erinev. Tööprotsess on analoogne, küsimus on lihtsalt selles, kus on rõhk - ülikoolil on see publikatsioonil, ettevõttel patenteerimisel.”

“Teadlane on eraettevõttes innovatsiooni käivitaja. Seda tõestab näide aastast 1947, mil doktorant leiutas Bell Labsis esimese transistori, mida hiljem tunnustati Nobeli preemiaga.”

“Eestis on teadlase panus väljaspool ülikooli täiesti vältimatu. Kui võtta lahti riiklikud strateegiad, siis nende saavutamine ilma teadlaste kaasamiseta on võimatu.”

SIRET RUTIKU

Tartu Ülikool, grandikeskuse juhataja

Madis Raukas on lõpetanud Tartu Ülikooli füüsikaosakonna ja 1997. aastal USA-s, Athens Georgia Ülikoolis doktorantuuri tahke keha füüsika erialal. Sellele järgnevalt töötas ta Siemensi, Osrami, Opto Semiconductors ja ams-Osrami laborites nii Ameerika Ühendriikides kui Saksamaal.

Raukase uurimis- ja arendusteemadeks on optilised, luminescents- ja pooljuhtmaterjalid. Ta on kaasautoriks üle neljakümnele eelretsenseeritud publikatsioonile ja üle kolmekümnele patendiperekonnale. Alates 2021.a. kevadest asus Raukas juhtima Rakendusuringute programmi EASis.

"TEADUSKOMMUNIKATSIOON – KELLE KOHUSTUS VÕI VÕIMALUS?"

“Teaduskommunikatsiooni probleemi iva seisneb suhtlemises. Kommunikatsioon ei ole ainult ühepoolne teavituste edastamine, vaid hõlmab nii sõnumi edastamist kui vastuvõtmist. Meie ülesanne on mõista, kas see sõnum, mida avalikkusele edastame jõuab kohale ka vastuvõtjale. Näiteks kipuvad populaarteaduslikud artiklid olema liiga pikad, mistõttu hajub neid lugedes huvi. Eriti keeruline on panna neid lugema teadusega igapäevaselt mitte kokku puutuvat auditooriumi. Inimene, kes pole erialainimene, ei jaga teadusteemast enamasti mitte midagi.”

“Iga teadlane peaks oskama vastata sellele, miks tema uurimisteema on vajalik ja oluline.”

“Kommunikaator ei peaks ainult edastama. Tunneme vastastikku huvi, kuidas asjad mõlemale poolele korda lähevad. Meie kõigi kohustus ja vastutus on suhelda ning mõista vastastikku seda, mida teine pool tahab öelda.”

KRISTI LEHTIS

Chocolala OÜ asutaja

Kristi Lehtis on ametilt advokaat, kes tegutsenud nii Eestis, Inglismaal kui ka Lähis-Idas. 8 aastat tegi elus kannapöörde ja asutas šokolaadivabriku. Täna on Chocolala kasvanud miljoniise käibega ettevõtteks ja valitud maailma 10 parima šokolaadipoe hulka (Fodors).

"VÄIKEETEVÕTJA KOGEMUS – KOOSTÖÖ TEADLASTEGA "

“Praegusel ajal läheb 18% Chocolala kasumist teadus- ja haridusprojektidele, kuid see pole alati nii olnud. Meie teadustee sai alguse kaks aastat tagasi, kui sain kõne Tartu Ülikoolist, kes soovis meilt piimhappebakteriga ME-3 nii-öelda tervislikku šokolaadi. Sel hetkel sain aru, kui lai võib toodete maailm olla.”

“Eelmisel aastal kandideerisime edukalt ka EAS-i rakendusuringute programmi (RUP). RUP andis võimaluse palgata doktorikraadiga teadlane ja uut toodet arendama hakata. Seekord oli ka väljakutse, mida teha, keerulisem, kuna ees ei olnud konkreetset tellimust.”

“Kaheksa aastat tagasi, alustades, tegin seda, mis endale maitstes, aga nüüd oleme targemad – teeme seda, mida inimestel päriselt vaja on! Kõigepealt valisime uue toote arendamiseks välja sihtturu ja seejärel leidsime, mis on sihtturu klientide mure. Turuks sai USA, probleemiks kolesterool ja diabeet. Mitte just kergete killast ülesanne. Läbi katsete ja eksituste asendasime suhkru naturaalse suhkruasendajaga ning lisasime šokolaadile aine Lipophytol, mis alandab kolesterooli.”

“Teadus- ja arendustegevus ning koostöö teadlastega on ettevõttele andnud täiesti uue suuna ning palju avastamata mängumaad.”

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

TeaMe+

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

JÄLGI EESTI TEADUSAGENTUURI

Facebook

LinkedIn

Veebileht

